T002 A HÀM II 07-Duyên Khởi Bà La Môn Đại Kiên Cố Q.thượng

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 8

PHAÄT NOÙI KINH DUYEÂN KHÔÛI BAØ-LA-MOÂN ÑAÏI KIEÂN COÁ1 Haùn dòch: Ñôøi Toáng, Ñaïi sö Thi Hoä.

QUYEÅN I

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Theá Toân cuøng ñoâng ñuû ñaïi chuùng ôû taïi thaønh Vöông xaù, trong nuùi Thöùu. Khi aáy coù vöông töû Caøn-thaùt-baø teân laø Nguõ Keá, qua khoûi nöûa ñeâm, khi trôøi gaàn saùng, ñeán choã Phaät, aùnh saùng nôi thaân cuûa vò aáy phaùt ra chieáu soi khieán nuùi Thöùu caøng töôi saùng, röïc rôõ. Vò aáy ñeán choã Phaät, ñaàu maët leã döôùi chaân Ngaøi, ñöùng qua moät beân, baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, coù moät thôøi con ôû taïi coõi trôøi Ba möôi ba, thaáy chuû trôøi Ñeá-thích, vua trôøi Ñaïi phaïm vaø chuùng trôøi cuøng nhoùm hoïp taïi giaûng ñöôøng Thieän phaùp, coù ñieàu giaûng luaän, töï thaân con nghe, töï thaân con nhaän laõnh. Nghóa aáy nhö theá naøo, cuùi mong Ñöùc Theá Toân chæ daïy khieán con bieát roõ. Ñöùc Phaät daïy vöông töû Caøn-thaùt-baø Nguõ Keá: –Nhöõng ñieàu oâng ñöôïc nghe, ñöôïc nhaän laõnh ôû giaûng ñöôøng Thieän phaùp, taïi coõi trôøi Ba möôi ba, töø chuû trôøi Ñeá-thích, vua trôøi Ñaïi phaïm vaø chuùng trôøi tuï taäp. Ta nay tuøy choã thích öùng seõ coù lôøi chæ daïy cho oâng, khieán oâng ñöôïc roõ.

1. Baûn Haùn, Phaät Thuyeát Ñaïi Kieân Coá Baø-la-moân Duyeân Khôûi kinh, Ñaïi I.tr.207. Tham chieáu, Phaät Thuyeát Tröôøng A-haøm kinh, Q.5, “Ñeä nhaát phaàn Ñieån toân kinh ñeä tam” (Ñaïi I, tr.30b-34b). Töông ñöông: D.19 (Deva Digh ii.6) Mahaøgovinda- suttanta; Tröôøng II 19 “Ñaïi Ñieån Toân”.

73 KINH DUYÊN KHỞI –BÀ LA MÔN ĐẠI KIÊN CỐ - TRƯỜNG A HÀM II Khi aáy vöông töû Caøn-thaùt-baø Nguõ Keá baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, con moät thôøi ôû coõi trôøi Ba möôi ba, coù chuû trôøi Ñeá-thích, vua trôøi Ñaïi phaïm vaø chuùng trôøi cuøng tuï taäp taïi giaûng ñöôøng Thieän phaùp. Luùc baáy giôø coù vò trôøi do nhaân duyeân môùi sanh ôû coõi trôøi aáy, ñoàng thôøi cuõng coù nhöõng vò trôøi khaùc sanh ra tröôùc ñoù, thaáy caùc vò môùi sanh coù ñuû naêm vieäc raát ñaùng öa thích: ñöôïc soáng laâu, ñöôïc saéc ñeïp, ñöôïc tieáng taêm, ñöôïc an laønh, ñöôïc quyeán thuoäc nôi coõi trôøi. Baïch Ñöùc Theá Toân, luùc aáy coù moät Thieân töû noùi: “Chö Hieàn, caùc vò haõy xem, nhöõng vò trôøi môùi sanh kia vaø cuõng coù caùc vò sanh tröôùc ñoù, coù ñuû naêm vieäc raát ñaùng öa thích, ñoù laø: ñöôïc soáng laâu, saéc ñeïp, tieáng taêm, an laønh vaø quyeán thuoäc nôi coõi trôøi”. Laïi coù moät soá vò Thieân töû noùi: “Chö Hieàn, caùc vò trôøi môùi sanh naøy ñeàu laø ngöôøi tu haønh thanh tònh trong phaùp Thanh vaên cuûa Ñöùc Theá Toân, sau khi thaân hoaïi maïng chung caûm quaû baùo toát ñeïp maø sanh ñeán coõi trôøi Ba möôi ba naøy. Ñoàng

thôøi cuõng coù caùc vò trôøi sanh tröôùc ñoù ñeàu coù ñuû naêm thöù raát ñaùng öa thích". Laïi coù moät soá Thieân töû noùi: "Vui söôùng thay! Chö Hieàn, neáu coù boán Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû theá gian, giaûng noùi caùc phaùp ñem laïi lôïi ích cho trôøi ngöôøi, giaûm bôùt chuùng A-tu-la, khieán chö Thieân taêng tröôûng lôïi ích. Khi aáy laïi coù moät soá Thieân töû noùi: "Thoâi ñi! Chö Hieàn, chaúng noùi chi coù boán Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû theá gian. Vui thích thay! Chö Hieàn, neáu coù ba Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû theá gian, giaûng noùi caùc phaùp ñem laïi lôïi ích cho trôøi ngöôøi, giaûm bôùt chuùng A-tu-la, taêng tröôûng lôïi ích cho chö Thieân". Laïi coù moät soá Thieân töû noùi: "Thoâi ñi! Naøy chö Hieàn, chaúng noùi chi coù ba Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû theá gian. Vui thích thay! Chö Hieàn, neáu coù hai Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän taïi theá gian, giaûng noùi caùc phaùp ñem laïi lôïi ích cho trôøi ngöôøi, giaûm bôùt chuùng A-tu-la, taêng tröôûng lôïi ích cho chö Thieân". Caùc vieäc nhö vaäy mong Ñöùc Phaät vì chuùng con giaûng noùi. Luùc aáy, trôøi Ñeá-thích, vua trôøi Ñaïi phaïm ñang coù maët trong chuùng hoäi cuûa Phaät. Phaät ñem vieäc naøy baûo trôøi Ñeá-thích vaø chö Thieân: –Caùc vò neân bieát, cuøng trong moät thôøi khoâng khi naøo coù hai Ñöùc

Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän taïi theá gian, giaûng noùi caùc phaùp. Trôøi Ñeá-thích vaø chö Thieân nghe Phaät daïy nhö vaäy, ñeàu sanh taâm vui möøng, thích thuù. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân nhaän thaáy trôøi Ñeá-thích vaø caùc Thieân chuùng ñeàu sanh hoan hyû, lieàn baûo ñaïi chuùng: –Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän taïi theá gian, ñaày ñuû taùm phaùp hy höõu, caùc vò neáu muoán ñöôïc nghe, tröôùc heát phaûi sanh taâm hoan hyû vaø khôûi yù öa thích. Töùc thôøi Ñöùc Phaät baûo thieân chuû Ñeá-thích: –Naøy Kieàu-thi-ca, oâng nay neân vì chö Thieân, tuøy thuaän kheùo noùi taùm phaùp hy höõu cuûa Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Khi aáy trôøi Ñeá-thích vaâng lôøi Phaät daïy, giaûng noùi taùm phaùp hy höõu cuûa Ñöùc Nhö Lai. –Naøy chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc tuøy thuaän chuùng sanh xuaát hieän theá gian, quyeát ñònh laøm giaûm bôùt chuùng A-tu-la, taêng tröôûng Thieân chuùng, khieán cho nhieàu ngöôøi ñöôïc lôïi ích an laïc, lôïi laïc nhö vaäy thaät laø hy höõu. Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc. Do vaäy Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän taïi theá gian, noùi phaùp giaùo hoùa ñem laïi lôïi ích cho trôøi ngöôøi. AÁy laø phaùp phaù caùc kieán chaáp, phaùp xa lìa nhieãm oâ, phaùp thuaän quaùn saùt, phaùp trong saïch, phaùp bieát roõ caùc thoï, phaùp tröø taâm kieâu maïn, phaùp ñieàu phuïc doøng nöôùc khaùt aùi, phaùp phaù tröø voâ minh, phaùp ñoaïn tröø moïi nöông töïa, phaùp lìa tham aùi, phaùp vaéng laëng, phaùp Nieát-baøn, giaûng noùi caùc phaùp nhö vaäy thaät laø hy höõu. Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc. Do vaäy Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc

xuaát hieän taïi theá gian, vì caùc haøng Thanh vaên chæ daïy caùc phaùp caàn tu hoïc. AÁy laø neân tu caùc phaùp haïnh khoâng saân haän. Do nhaân duyeân naøy neân Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc, thöôøng luoân giaùo hoùa chæ daïy nhöõng vò tu haønh neân ôû caùc nôi troáng vaéng, tòch tónh tu haïnh khoâng tranh caõi, hoaëc khi ñi, ñöùng, naèm, ngoài, neân xa nôi oàn aøo, giaûm bôùt baïn beø, töï

75 KINH DUYÊN KHỞI –BÀ LA MÔN ĐẠI KIÊN CỐ - TRƯỜNG A HÀM II mình nöông töïa thaân mình, töï mình vui vôùi mình, töï mình thöông laáy mình, khoâng xa lìa ngöôøi khaùc maø töï mình neân tu haønh. Nhöõng lôøi chæ daïy nhö theá thaät laø hy höõu. Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc. Do vaäy Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän taïi theá gian, tuøy thuaän thoï nhaän caùc moùn aên thöùc uoáng. Ñöùc Nhö Lai trong khi aên caûm nhaän ñöôïc thöôïng vò, cuõng ñöôïc chaùnh vò, ñöôïc höông vò thöù nhaát, ñöôïc muøi vò khoâng ly taùn. Laïi nöõa, Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc thoï nhaän ñoà aên uoáng xa lìa kieâu maïn, khoâng coù söï chaáp tröôùc, thöôøng lìa loãi laàm, sanh khôûi trí tueä chaân chaùnh, thöôøng höôùng tôùi giaûi thoaùt, laïi duøng phaùp naøy giaùo hoùa chæ daïy taát caû, thaät laø hy höõu. Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc. Do vaäy Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi ñaày ñuû thaàn thoâng, vì caùc haøng Thanh vaên noùi phaùp thaàn thoâng, daïy doã, khai baøy, höôùng daãn, khieán hoï tu haønh. Giaùo hoùa chæ daïy nhö vaäy thaät laø hy höõu. Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc. Do vaäy Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc hieän ra ôû ñôøi, xa lìa caùc neûo nghi ngôø, meâ laàm, cuõng lìa vieäc luaän baøn veà nghi hoaëc, ôû trong phaùp thieän ñaït ñöôïc ñieàu khoâng sôï haõi. Lìa nghi nhö vaäy thaät laø hy höõu. Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc. Do vaäy Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi ñoái vôùi caùc phaùp, nhö ñieàu ñaõ giaûng noùi maø thöïc haønh, nhö ñieàu ñaõ thöïc haønh maø giaûng noùi. Laïi ñem caùc phaùp ñoù chæ daïy khai môû daãn daét khieán ngöôøi tu haønh, chæ daïy nhö vaäy thaät laø hy höõu. Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc. Do vaäy Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc hieän ra ôû ñôøi, giaûng daïy chæ baøy Nieát-baøn vaø con ñöôøng ñi vaøo Nieát-baøn, laøm taêng tröôûng sung maõn khoâng cuøng taän. Ví nhö nöôùc soâng Caêng-giaø, nöôùc soâng Dieãm-maâu- na chaûy veà bieån lôùn, taêng tröôûng khoâng cuøng taän, Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc cuõng laïi nhö vaäy, giaûng daïy chæ baøy

Nieát-baøn vaø con ñöôøng ñi ñeán Nieát-baøn, kheùo giaûng noùi caùc phaùp Nieát-baøn vaø kheùo an laäp, khieán cho ngöôøi tu haønh taêng tröôûng khoâng cuøng

taän. Giaûng daïy chæ baøy nhö vaäy thaät laø hy höõu. Naøy chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû ñôøi ñaày ñuû taùm phaùp hy höõu nhö vaäy, cho neân ta khoâng thaáy ôû quaù khöù vaø hieän taïi coù söï sai khaùc. Baáy giôø caùc Thieân töû nghe lôøi treân xong, laïi caøng sanh hoan hyû hôn tröôùc, taâm yù vui thích, thöa vôùi chuû trôøi Ñeá-thích: –Thöa Thieân chuû, xin vì chuùng toâi neâu giaûng laïi taùm phaùp hy höõu cuûa Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Khi aáy trôøi Ñeá-thích vì caùc Thieân chuùng noùi laïi laàn thöù hai taùm phaùp hy höõu: –Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc tuøy thuaän chuùng sanh xuaát hieän ôû ñôøi, quyeát ñònh laøm giaûm bôùt chuùng A-tu-la, khieán chö Thieân ñöôïc taêng tröôûng lôïi ích an laïc. Lôïi laïc nhö vaäy thaät laø hy höõu. Chö Hieàn, cho neân Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû theá gian, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù cuõng nhö hieän taïi coù söï sai khaùc... Nhö treân ñaõ roäng noùi, cho ñeán caâu... Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän taïi theá gian, giaûng daïy chæ baøy Nieát-baøn vaø con ñöôøng daãn ñeán Nieát-baøn, taêng tröôûng sung maõn khoâng cuøng taän. Ví nhö nöôùc soâng Caêng-giaø, nöôùc soâng Dieãm-maâu-na chaûy veà bieån lôùn khoâng cuøng taän, Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc cuõng nhö vaäy, chæ daïy Nieát-baøn vaø con ñöôøng ñi ñeán Nieát-baøn, kheùo giaûng noùi phaùp Nieát-baøn vaø kheùo an laäp, khieán ngöôøi tu haønh taêng tröôûng khoâng cuøng taän. Giaûng daïy chæ baøy nhö vaäy thaät laø hy höõu. Naøy chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû ñôøi ñaày ñuû taùm phaùp hy höõu nhö vaäy, cho neân ta khoâng thaáy ôû quaù khöù hay hieän taïi maø coù sai khaùc. Nghe xong lôøi aáy, caùc vò Thieân töû aáy laïi caøng sanh taâm hoan hyû hôn tröôùc, taâm yù vui thích. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân sau khi ñaõ bieát chö Thieân ñaõ sanh taâm hoan hyû hôn tröôùc, laïi baûo vua trôøi Ñeá-thích: –Kieàu-thi-ca, oâng nay neân noùi laïi laàn nöõa taùm phaùp hy höõu cuûa Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Luùc aáy trôøi Ñeá-thích vaâng lôøi Phaät daïy, noùi laïi laàn thöù ba, taùm

77 KINH DUYÊN KHỞI –BÀ LA MÔN ĐẠI KIÊN CỐ - TRƯỜNG A HÀM II phaùp hy höõu: –Laïi nöõa, chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc tuøy thuaän chuùng sanh xuaát hieän ôû ñôøi, quyeát ñònh laøm toån giaûm chuùng A-tu-la, taêng tröôûng lôïi ích cho Thieân chuùng, khieán nhieàu ngöôøi ñöôïc lôïi ích an laïc. Lôïi laïc nhö vaäy thaät laø hy höõu. Chö Hieàn, cho neân Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû ñôøi, ta khoâng thaáy ôû quaù khöù vaø hieän taïi maø coù sai khaùc... Nhö treân ñaõ roäng noùi, cho ñeán caâu... Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi chæ daïy Nieát-baøn vaø con ñöôøng ñeå vaøo Nieát-baøn, taêng tröôûng sung maõn khoâng cuøng taän. Ví nhö nöôùc soâng Caêng-giaø, nöôùc soâng Dieãm-maâu-na chaûy veà bieån lôùn taêng tröôûng khoâng cuøng taän, Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc cuõng laïi nhö vaäy, chæ daïy Nieát-baøn vaø con ñöôøng ñi ñeán Nieát-baøn, kheùo giaûng noùi phaùp Nieát-baøn vaø kheùo an laäp, khieán ngöôøi tu haønh taêng tröôûng khoâng cuøng taän. Giaûng daïy chæ baøy nhö vaäy thaät laø hy höõu. Naøy

chö Hieàn, Ñöùc Nhö Lai, Ñaáng Ñaïi Sö xuaát hieän ôû ñôøi ñaày ñuû taùm phaùp hy höõu nhö vaäy, cho neân ta khoâng thaáy ôû quaù khöù hay hieän taïi maø coù sai khaùc. Noùi nhö vaäy xong, luùc aáy Ñaïi Phaïm thieân vöông bieát chö Thieân ñeàu sanh hoan hyû, taâm yù vui thích hôn tröôùc, lieàn noùi keä: Chuû trôøi Ñeá-thích cuøng Thieân chuùng Nhö vaäy ñeàu sanh taâm hoan hyû Quy maïng xöng taùn Ñöùc Nhö Lai Kheùo noùi phaùp hy höõu cuûa Phaät. Tröôùc thaáy chö Thieân keû môùi sanh Ñaày ñuû saéc töôùng vaø oai quang Do ñaõ laâu tu haønh phaïm haïnh Ñöôïc sanh coõi trôøi ñuû löïc lôùn. Khi aáy taát caû chö Thieân nôi coõi trôøi Ba möôi ba nghe keä roài ñeàu sanh hoan hyû hôn tröôùc, taâm yù vui thích. Baáy giôø vua trôøi Ñaïi phaïm bieát chö Thieân sanh taâm hoan hyû hôn tröôùc roài, lieàn baûo chuùng trôøi: –Caùc vò neáu öa muoán nghe vieäc Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc ñaày ñuû trí tueä lôùn, ôû trong neûo sanh töû taïo ñöôïc nhieàu lôïi ích an laïc, nhöõng vieäc nhö theá naøy thì caàn phaûi sanh taâm hoan hyû hôn tröôùc, phaùt khôûi yù öa thích.

Thieân chuùng cuøng nhau thöa vôùi vua trôøi Ñaïi phaïm: –Laønh thay! Ñaïi Phaïm thieân vöông, kính mong roäng noùi veà vieäc Ñöùc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc ñaày ñuû trí tueä lôùn, ôû trong neûo sanh töû taïo ñöôïc nhieàu lôïi ích an laïc. Khi aáy vua trôøi Ñaïi phaïm lieàn roäng giaûng noùi veà nhaân duyeân trí tueä cuûa Ñöùc Nhö Lai ôû thôøi xa xöa. Ñaïi Phaïm thieân vöông thöa: –Baïch Ñöùc Theá Toân, trong ñôøi quaù khöù coù moät quoác vöông teân laø Vöïc Chuû. Thôøi aáy coù moät vò Baø-la-moân teân Kieân Coá, nhaäm chöùc phuï töôùng, laøm quaân sö cho nhaø vua, trí tueä thoâng minh, ñaày ñuû taøi ba thao löôïc kheùo vieäc trò nöôùc. Vua coù thaùi töû teân laø Leâ-noã, vua raát yeâu meán, thoâng minh trí lôùn, laïi coù nhieàu taøi, kheùo bieát moïi vieäc, vua thöôøng thöông nhôù. Thaùi töû Leâ-noã kia coù saùu ngöôøi baïn treû doøng Saùt-ñeá-lôïi keát laøm baïn thaân, thöôøng gaëp gôõ nhau nhoùm caùt laøm vui. Phuï töôùng Baø-la- moân Kieân Coá cuõng coù moät ngöôøi con teân laø Hoä Minh, taøi trí lanh lôïi, thoâng thaïo moïi coâng vieäc, ñöôïc cha yeâu meán. Baïch Ñöùc Theá Toân, phuï töôùng tham gia chính söï traûi qua nhieàu naêm, sau moät thôøi gian boãng nhieân maïng chung. Vua nghe phuï töôùng Baø-la-moân Kieân Coá ñaõ maïng chung thì buoàn raàu aûo naõo, rôi nöôùc maét, vin goái baøng hoaøng, meâ man tuyeät voïng noùi: –Vò phuï töôùng cuûa ta laø baäc taøi trí, tham gia giuùp vieäc ñieàu haønh quoác chaùnh toát ñeïp, laïi thöôøng cuøng ta vui thích, nay boãng qua ñôøi khieán ta raát ñau khoå. Khi aáy thaùi töû nghe vua cha vì phuï töôùng Baø-la-moân Kieân Coá maïng chung maø öu saàu aùo naõo, lieàn ñeán choã vua cha thöa: –Phuï vöông khoâng neân lo buoàn than khoùc, chôù coù tuyeät voïng, ñau khoå. Vì sao vaäy? Phuï vöông neân bieát Baø-la-moân Kieân Coá coù moät tröôûng töû teân laø Hoä Minh, goàm ñuû taøi trí, thoâng minh hôn ngöôøi, neáu ñöôïc thöøa keá ñòa vò cuûa cha, khaû naêng hieåu bieát veà chính söï, vieäc cuûa ngöôøi cha roõ, ngöôøi con naøy thaûy ñeàu bieát roõ. Nay coù ngöôøi nhö theá, sao vua cha laïi lo buoàn? Phuï vöông neân ra leänh trieäu vaøo cung tuøy vieäc chæ daïy, ñem traùch nhieäm cuûa cha giao phoù cho ngöôøi con. Vua cha nghe lôøi, lieàn goïi söù giaû ñeán baûo: –Ngöôi ñeán choã cuûa ñoàng töû Hoä Minh

truyeàn laïi lôøi naøy: “Vua nay trieäu oâng neân mau ñeán ñaây.” Söù giaû nhaän leänh, töùc thôøi ñi ñeán choã cuûa ñoàng töû Hoä Minh, ñeán

79 KINH DUYÊN KHỞI –BÀ LA MÔN ĐẠI KIÊN CỐ - TRƯỜNG A HÀM II nôi, tuyeân laïi ñuû leänh cuûa vua: Vua trieäu Hoä Minh mau vaøo cung. Ñoàng töû Hoä Minh nghe söù giaû noùi, lieàn ñi ñeán choã vua, thaân haønh cung kính ngoài qua moät beân. Nhaø vua raát hoan hyû, an uûi voã veà vaø noùi: –Ta nay thaät söï chæ daïy cho oâng: Thaân phuï oâng qua ñôøi, tuy raát ñaùng buoàn nhöng ta nay ra leänh cho oâng thöøa keá ñòa vò cuûa cha laõnh chöùc phuï töôùng. OÂng kheùo cuøng ta söûa trò vieäc nöôùc. Ñoàng töû Hoä Minh nhaän leänh cuûa vua, thöøa keá ñòa vò cuûa cha laøm phuï töôùng, cuøng vua söûa trò vieäc nöôùc nhö coâng vieäc cuûa ngöôøi cha. Taát caû caùch thöùc öùng xöû coâng vieäc ñeàu gioáng nhö cha mình, khoâng coù sai soùt. Baáy giôø trong nöôùc, caùc haøng Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, nhaân daân bieát ñöôïc söï vieäc aáy, ñeàu noùi: –Quyù hoùa thay ñoàng töû Hoä Minh! Cha ngaøi ngaøy xöa teân laø Kieân Coá, con nay keá vò. Haõy môû roäng söï nghieäp cuûa ngöôøi ñi tröôùc! Chuùng toâi seõ goïi ngaøi laø Ñaïi Kieân Coá. Teân cuûa Ngaøi tröôùc ñaây laø Hoä Minh, nay phaùt xuaát töø söï nhieät tình cuûa moïi ngöôøi maø coù hieäu khaùc. Töø nay veà sau ñeàu goïi ngaøi laø Ñaïi Kieân Coá. Baïch Ñöùc Theá Toân, baáy giôø phuï töôùng Baø-la-moân Ñaïi Kieân Coá laøm vieäc khoâng bao laâu, lieàn ñi ñeán choã saùu vò ñoàng töû Saùt-ñeá-lôïi vaø baûo: –Naøy caùc ñoàng töû, caùc vò neân ñeán thaêm thaùi töû Leâ-noã, thöa vôùi oâng aáy: “Thaùi töû neáu gaëp caûnh khoå naõo chuùng toâi vaø ngaøi cuøng chòu, neáu ñöôïc vui thích chuùng ta cuøng höôûng. Ngöôøi coù choã höôùng veà nöông, toâi cuõng coù choã trôû veà. Nay phuï vöông cuûa ngaøi ñaõ quaù giaø nua, ñi ñöùng yeáu ñuoái, tuoåi thoï chaúng coøn bao laâu, moät mai vua qua ñôøi, chuùng ta veà ñaâu? Ngaøi nay neân bieát, caàn coù caùc ñaïi thaàn phoø taù, cuøng nhau baøn luaän, sau khi ñöùc vua baêng haø, taát seõ giuùp ngaøi nhaän leã quaùn ñaûnh laøm vua. Ngöôøi neáu ñaõ noái thöøa vöông vò, neân ñem quoác ñoä cuøng vôùi chuùng toâi phaân ra ñeå cuøng söûa sang cai quaûn.” Saùu vò ñoàng töû nghe phuï töôùng Baø-la-moân Ñaïi Kieân Coá noùi nhö vaäy lieàn cuøng nhau ñi ñeán choã thaùi töû Leâ-noã, trình baøy ñaày ñuû nhö treân. Khi ñoù thaùi töû noùi: –Naøy caùc ñoàng töû, neáu ta coøn soáng ñeán ngaøy ñoù, vaø coù caùc ñaïi thaàn phoø taù, laäp ta leân keá vò cuøng trao leã quaùn ñaûnh, ta khi aáy seõ khoâng queân caùc oâng, quoác ñoä phaân chia ra ñeå cuøng caùc oâng cai trò. Neáu coù ñieàu vui chuùng ta cuøng höôûng. Sau ñoù, traûi qua moät thôøi gian daøi vua Vöïc Chuû boãng nhieân maïng

chung. Baáy giôø caùc ñaïi thaàn phoø taù ñeán choã thaùi töû cuøng thöa: –Thaùi töû neân bieát, chuùng toâi laø caùc ñaïi thaàn xin trao leã quaùn ñaûnh cho ngaøi, nay ñaõ ñeán luùc ngaøi thöøa keá vöông vò. Thaùi töû Leâ-noã noùi vôùi caùc ñaïi thaàn phoø taù: –Caùc oâng neáu thaáy ta gaùnh vaùc ñöôïc maø laäp leân keá tuïc vöông vò, nay chính ñuùng luùc. Khi aáy caùc quan phoø taù lieàn thieát laäp toøa sö töû toát ñeïp. Thaùi töû leân ngoài treân toøa, hoï duøng nöôùc thôm röôùi treân ñaûnh vaø cuøng nhau toân xöng: –Thöa Thieân töû, ngaøy nay ñaõ ñeán luùc thöøa keá vöông vò, chuùng toâi quaàn thaàn xin toân vua quaùn ñaûnh. Vua laøm leã quaùn ñaûnh

xong thì doác loøng lo vieäc trò nöôùc. Baïch Ñöùc Theá Toân, vua Leâ-noã leân ngoâi thôøi gian chöa bao laâu, tuøy yù thoûa thích vui ñuøa trong naêm duïc. Khi aáy phuï töôùng Baø-la-moân Ñaïi Kieân Coá ñi ñeán choã cuûa saùu vò ñoàng töû baûo: –Caùc oâng neân bieát, thaùi töû ñaõ thoï leã quaùn ñaûnh, ñang ôû vöông vò thôøi gian chöa bao laâu, vui trong naêm moùn duïc, tuøy yù thoûa thích. Luùc tröôùc vua coù noùi cuøng caùc vò phaân chia ñaát nöôùc ñeå cai trò, caùc vò nay neân ñeán choã vua Leâ-noã maø thöa: "Ñöùc vua tröôùc ñaây coù höùa vôùi chuùng toâi phaân ñaát ñeå cai trò, ñöùc vua nay coøn nhôù khoâng?" Baáy giôø saùu vò ñoàng töû nghe phuï töôùng Ñaïi Kieân Coá noùi xong, lieàn cuøng nhau ñi ñeán choã vua Leâ-noã, noùi laïi ñuû nhö treân. Baïch Theá Toân, khi aáy vua Leâ-noã baûo saùu vò ñoàng töû: –Lôøi höùa tröôùc ñaây nhö theá naøo, ta ñeàu nhôù caû. Ta nay seõ ñem quoác ñoä naøy chia laøm baûy phaàn caáp cho caùc oâng, ñeå moãi ngöôøi ñeàu coù ñaát trò vì. Nghe daïy nhö vaäy, saùu vò ñoàng töû ñeàu taâu vua: –Vua ñaõ phaùn lôøi nhö theá thaät laø toát ñeïp, mong ñöùc vua trieäu phuï töôùng Baø-la-moân Ñaïi Kieân Coá, khieán oâng ta nhö lôøi vua phaùn daïy thaân haønh phaân chia cöông giôùi caûnh vöïc. OÂng aáy thoâng minh, trí tueä thaáu ñaït, coù theå phaân chia ñuùng ñaén. Vua Leâ-noã beøn ra leänh cho söù giaû: –OÂng ñeán choã cuûa phuï töôùng Baø-la-moân Ñaïi Kieân Coá thöa: "Vua coù leänh trieäu, mau ñeán choã vua". Söù giaû vaâng maïng, lieàn ñi ñeán choã ôû cuûa phuï töôùng Baø-la-moân

81 KINH DUYÊN KHỞI –BÀ LA MÔN ĐẠI KIÊN CỐ - TRƯỜNG A HÀM II Ñaïi Kieân Coá. Sau khi ñeán nôi lieàn noùi laïi lôøi trieäu cuûa ñöùc vua: –Ngaøi neân nhanh choùng ñeán yeát kieán ñöùc vua.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.